

**SMERNICE ZA IZVEDBO ŠTUDIJSKEGA DELA
NA VIŠJIH STROKOVNIH ŠOLAH V
ŠTUDIJSKEM LETU 2020/21**

Pripravili:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) in
Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ)

September 2020

PRIPOROČILA NIJZ ZA PREPREČEVANJE ŠIRJENJA OKUŽBE S SARS-CoV-2

Pri izvajanju študijske dejavnosti dosledno upoštevajte priporočila NIJZ:¹

V prostore višjih strokovnih šol (VŠŠ) naj vstopajo zgolj zdrave osebe. Študenti² in zaposleni naj bodo seznanjeni s simptomi in znaki bolezni COVID-19 ter splošnimi priporočili za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2.³ Higiena kihanja in kašlja ter vzdrževanje primerne razdalje sta ključnega pomena za omejevanje širjenja novega koronavirusa in drugih mikroorganizmov s kapljicami, medtem ko sta higiena rok in izogibanje dotikanju obraza z nečistimi rokami pomembna za preprečevanje posrednega stika z mikroorganizmi. Povečana fizična razdalja med ljudmi zmanjšuje možnost okužbe, še preden se pri okuženem pojavijo znaki in simptomi bolezni.

1. V prostorih VŠŠ je potrebno zagotavljati fizično razdaljo najmanj 1.5 metra. V skupnih prostorih, pri hoji, v sanitarijah priporočamo uporabo maske za študente in za zaposlene (za zaposlene podrobneje opredeli uporabo zaščite zdravnik specialist medicine dela, prometa in športa).⁴ V predavalnici, ko študenti sedijo na zahtevani fizični razdalji, lahko masko odložijo. V primeru, ko se jim predavatelj ali drug slušatelj približa, si nadenejo masko. Pred začetkom študijskega leta je potrebno preveriti in zagotoviti, da imajo predavalnice ustrezno prezračevanje. Predavalnice je potrebno med vsakim odmorom prezračiti. Med vsako menjavo študentov v predavalnici je potrebno prostor prezračiti in razkužiti površine, ki se jih uporabniki dotikajo (npr. površine mize, kljuke).
2. Glede zdravstvenih omejitev za študente in zaposlene za fizično prisotnost pri izvajanju študija upoštevajte trenutno veljavna priporočila Razširjenega strokovnega kolegija (RSK) za pediatrijo in RSK za medicino dela, prometa in športa (spletna stran NIJZ). V primeru zdravstvenih omejitev (kot jih opredeljujeta RSK za pediatrijo in RSK za medicino dela prometa in športa) študentom svetujemo, da se glede izvajanja študijskih obveznosti 'v živo' posvetujejo s svojim izbranim osebnim zdravnikom.
3. RSK svetuje, naj osebe, ki bivajo v istem gospodinjstvu oz. po analogiji sstanovalci v študentskem domu, ki bivajo v isti sobi z osebo z večjim tveganjem za težji potek bolezni COVID-19, posebej skrbno spremljajo svoje zdravje in so pozorni na simptome ter dosledno upoštevajo vsa navodila za preprečevanje okužbe.
4. RSK za medicino dela, prometa in športa je opredelil zdravstvene omejitve za zaposlene na področju vzgoje in izobraževanja za vrnitev na delovno mesto ob ponovnem odprtju. O umiku z delovnega mesta zaradi zdravstvenih razlogov odloča zdravnik–specialist medicine dela, prometa in športa, ki presoja individualno in so mu/ji predlagane bolezni le smernice pri delu.
5. Odlok o začasnih ukrepih za zmanjšanje tveganja okužbe in širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 (Uradni list RS, št. 117/20) ne velja v sistemu vzgoje in izobraževanja. Glede uporabe mask veljajo priporočila NIJZ za odrasle osebe, ki so objavljena na spletnih straneh NIJZ.
6. Oceno o uporabi zaščitne opreme za zaposlene naj poda pooblaščen specialist medicine dela, prometa in športa, ki natančno pozna organizacijski proces in tveganja na posameznih delovnih mestih (npr. v laboratorijih).
7. Pri izvajanju specifičnih aktivnosti in usposabljanj na strokovnih področjih (npr. medicina, zdravstvena nega, kozmetika, fizioterapija) je potrebno upoštevati tudi specifične smernice in priporočila za dejavnost z zadevnega področja, če ta obstajajo. Višje strokovne šole naj študente pozovejo, naj upoštevajo vsa higienska priporočila za

¹ <https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2-v-obdobju-sproscanja-ukrepov>

² V besedilu dokumenta uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

³ <https://www.nijz.si/sl/sproscanje-ukrepov-covid-19>

⁴ https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/priporocila_maske.pdf

zmanjševanje možnosti prenosa in širjenja virusa SARS-CoV-2 ter s tem zmanjšujejo tveganje za vnos okužbe v zdravstvene, socialne ustanove ter ustanove na področju vzgoje in izobraževanja.

8. Študentski mehurček: študentov kot polnoletnih, torej odraslih oseb, ne moremo opredeliti kot mehurček, saj so preko različnih segmentov družbenega življenja tako ali drugače podvrženi možnosti okužbe (denimo preko bivanja v študentskih domovih, uporabe javnega transporta, skupinskega udejstvovanja v športnih aktivnostih, prehranjevanja v restavracijah oziroma nasploh preko skupnega preživljanja prostega časa in študentskega dela). Za študente zato veljajo splošni higienski standardi in priporočila NIJZ, še posebej za študente, ki se udeležujejo vaj oziroma prakse v zdravstvenih organizacijah, domovih starejših občanov (DSO) ter v vzgoji in izobraževanju.
9. Priporočamo, da spremljate prisotnost študentov in zaposlenih (npr. demonstratorjev) zaradi lažjega obveščanja v primeru potrjene okužbe. Priporočamo uporabo mobilne aplikacije #OstaniZdrav⁵, tako študentom kot zaposlenim.

V PROSTORE VIŠJE STROKOVNE ŠOLE IN V STIKE Z OSTALIMI ŠTUDENTI IN ZAPOSLENIMI NE SMEJO PRIHAJATI OSEBE:

- KI IMAJO ZNAKE/SIMPTOME ZA OKUŽBO S SARS-CoV-2
- KI JIM JE BILA ODREJENA KARANTENA, ZA ČAS TRAJANJA KARANTENE
- KI JIM JE BILA ODREJENA IZOLACIJA ZARADI SARS-CoV-2 POZITIVNEGA TESTA, ZA ČAS TRAJANJA IZOLACIJE

⁵ <https://www.gov.si/assets/vlada/Koronavirus-zbirno-infografike-vlada/APP-OstaniZdrav/A3-SLO.pdf>

PROTOKOL

ŠTUDENT:

1. Če zboli z znaki/simptomi za okužbo s SARS-CoV-2, ga napotite domov in svetujte, da pokliče izbranega osebnega zdravnika oz. dežurno službo. Za pot domov naj ne uporablja javnega prevoza.

2. V času čakanja na prevoz naj nosi masko in uporablja zgolj določene sanitarije in umivalnik, ki naj ga v tem času ne uporablja nihče drug. Zaposleni, ki so v stiku z obolelim, naj nosijo masko in upoštevajo navodila o medosebni razdalji in higieni rok.

3. Študent se posvetuje z izbranim osebnim zdravnikom. Če ga ta napoti na testiranje in je:

3.a izvid testa negativen: študent prejme navodila za zdravljenje od izbranega zdravnika in dodatno ukrepanje v povezavi s COVID-19 ni potrebno.

3.b okužba s SARS-CoV-2 potrjena:

NIJZ prejme prijavo obolenja iz laboratorija oziroma ga o tem obvesti izbrani zdravnik študenta. V primeru pozitivnega izvida NIJZ začne epidemiološko preiskavo. Z epidemiološko preiskavo NIJZ išče izvor okužbe in identificira kontakte, ki so bili v stiku z obolelim v času kužnosti (doma, na VSŠ, v študentskem domu).

ZAPOSLENI:

Če zboli z znaki/simptomi za okužbo s SARS-CoV-2, se umakne z delovnega mesta in pokliče izbranega zdravnika. V primeru, da je oseba SARS-CoV-2 pozitivna, laboratorij o tem obvesti NIJZ, ki začne z epidemiološko preiskavo (gl. protokol zgoraj).

Prostore VSŠ, kjer se je gibala oseba s potrjeno okužbo s SARS-CoV-2, se prezračijo, temeljito očistijo, ter razkužijo predvsem površine, ki se jih je študent ali zaposleni/-na dotikal/-a (pipe, kljuke vrat...). Priporočila so na spletni strani NIJZ.

IZOLACIJA IN KARANTENA

V skladu z navodili Ministrstva za zdravje⁶ vsi izvajalci, ki v okviru svojih storitev zagotavljajo tudi nastanitev, prilagodijo svoj način dela glede na epidemiološke razmere v Republiki Sloveniji, pri posameznem izvajalcu in pri posameznem uporabniku storitev. Skladno s tem organizirajo ustrezne prostore za bivanje tako za osebe, pri katerih bi se pojavil sum na okužbo, kakor za osebe, pri katerih bi bila okužba potrjena in ne bi bilo potrebno bolnišnično zdravljenje ali so bili v visokorizičnem tveganem stiku z osebo, pri kateri je bila laboratorijsko potrjena okužba z virusom SARS-CoV-2 (prostori za izolacijo in karanteno – gl. priporočila za nastanitvene kapacitete:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/priporocila_covid_hotel_02042020.pdf).

SMERNICE MIZŠ ZA ORGANIZACIJO ŠTUDIJA V ŠTUDIJSKEM LETU 2020/21

SPLOŠNO

⁶ Dopis MZ št. 181-135/2020/92 z dne 5. 9. 2020.

Višje strokovne šole morajo v študijskem letu 2020/21 zagotoviti kakovostno izvedbo študijske dejavnosti v skladu z akreditiranimi študijskimi programi.

Priporočamo neposredno izvedbo študijske dejavnosti⁷ 'v živo' v vseh primerih, kjer je aktivnosti mogoče izpeljati varno ob upoštevanju priporočil NIJZ; kombinirano izvedbo študijske dejavnosti; izvedbo študijske dejavnosti na daljavo pa le v izjemnih oziroma utemeljenih primerih.

Odlok o začasni splošni omejitvi oziroma prepovedi zbiranja ljudi v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 92/20 in 96/20), s katerim se začasno omejuje oziroma prepoveduje zbiranje ljudi v Republiki Sloveniji, se ne nanaša na študijsko dejavnost.⁸

ORGANIZACIJA ŠTUDIJA

IZVEDBA V ŽIVO

Ob trenutni epidemiološki situaciji se študijska dejavnost organizira v živo, če je pri izvedbi mogoče zagotoviti dosledno upoštevanje priporočil NIJZ (str. 2-3; vstop v predavalnico, gibanje ter zadrževanje pred predavalnico). Prednost naj imajo tisti deli učnih enot, pri katerih sodelujejo manjše skupine študentov (npr. vaje in seminarji) in kjer prostorske kapacitete zagotavljajo pogoje za varno izvedbo v skladu s priporočili NIJZ.

V primeru zdravstvenih omejitev (kot jih opredeljujeta RSK za pediatrijo in RSK za medicino dela prometa in športa) študentom svetujemo, da se glede izvajanja študijskih obveznosti 'v živo' posvetujejo z izbranim osebnim zdravnikom (gl. NIJZ priporočila). Študentom, ki se zaradi osebnih zdravstvenih omejitev (osebe z večjim tveganjem za težji potek bolezni COVID-19) predavanj ne morejo udeležiti v živo, naj se omogoči drugačne oblike dostopa in sodelovanja v študijskem procesu.

⁷ Študijska dejavnost za potrebe tega dokumenta vključuje pedagoški proces in s tem povezana predavanja, seminarje, vaje, laboratorijske vaje, terenske vaje, športno vzgojo, praktično izobraževanje.

⁸ Dopis MNZ, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge, št. 6030-5/2020/523 (4. 9. 2020).

HIBRIDNI MODEL

Hibridni model pomeni kombinirano izvedbo študijske dejavnosti z izvedbo 'v živo' in z izvajanjem na daljavo (sinhrono, asinhrono, ali hibridno). Pri organizaciji v živo upoštevajte priporočila NIJZ. Kjer je ob upoštevanju priporočil NIJZ mogoče organizirati študijsko dejavnost v živo, delitve skupin niso potrebne. V ostalih primerih naj se študentom, ki se zaradi prostorskih omejitev v predavalnici ali zaradi osebnih zdravstvenih omejitev ali zaradi karantene oz. drugih z novim koronavirusom upravičenih razlogov predavanj ne morejo udeležiti v živo, omogoči dostop (spremljanje in sodelovanje) na daljavo.

Svetujemo, da pri določanju prisotnosti v prostoru upoštevate strokovno-pedagoške kriterije in disciplinarne specifikke ter raven izobraževanja (nevarnost osipa in potreba po integriranosti študentov višja v nižjih letnikih) kot tudi IKT opremljenost, zdravstvene omejitve in stike z okuženo osebo, simptome okužbe, izvajanje karantene ter nezmožnost vrnitve v Slovenijo.

IZVEDBA NA DALJAVO

Študijska dejavnost se organizira na daljavo (hibridno, sinhrono, asinhrono) zgolj, kadar načrtovana izvedba 'v živo' ali kombinirana izvedba nista mogoči in kadar vodstvo VŠŠ presodi, da je takšna prilagoditev izvedbe potrebna in pedagoško ustrežna. Svetujemo, da tudi pri tej obliki izvedbe sledite ustaljenemu urniku.

PRAKTIČNO IZOBRAŽEVANJE

Študenti morajo imeti zagotovljenega mentorja in vzpostavljeno varno delovno okolje v skladu z zaščitnimi ukrepi in priporočili NIJZ za varno izvajanje posameznih dejavnosti.

V kolikor praktično izobraževanje ni mogoče izvesti v živo, se lahko izvede na daljavo ali v naslednjih oblikah:

- individualno delo z mentorjem;
- usposabljanje v učnih ustanovah in drugih organizacijah, v kolikor ustanova to omogoča in ob upoštevanju priporočil NIJZ.

DRUGE OBLIKE ŠTUDIJA

Seminarji in vaje: Pri izvedbi se zagotovi zadostna fizična razdalja. Pred vstopom v prostor je potrebno razkužiti roke. V predavalnicah, ki jih uporabljajo študenti, je med vsako menjavo skupine potrebno prostor prezračiti, očistiti in površine razkužiti. Enako velja za opremo (npr. slušalke, mikrofoni).

Laboratorijske vaje, studii, ateljeji: Poleg običajne zaščitne opreme priporočamo uporabo zaščitne opreme za preprečevanje širjenja okužbe kot jo opredeli zdravnik specialist medicine dela, prometa in športa. Za izvedbo vaj se za posamezni laboratorij, delavnico pripravi protokol uporabe prostora in opreme. Vaje naj potekajo na zadostni fizični razdalji; ob prekinitvi zaradi narave dela in premikanja po prostoru je priporočljiva uporaba maske. Pred vstopom v prostor je potrebno razkužiti roke. V računalniških in drugih specialnih laboratorijih in delavnicah, ki jih uporabljajo študenti, je med vsako menjavo skupine potrebno prostor prezračiti, očistiti in površine razkužiti.

Terenske vaje: Priporočamo vzdrževanje zadostne fizične razdalje in uporabo zaščitne opreme kot jo, glede na vrsto terenskih vaj, opredeli specialist medicine dela prometa in športa. Za dejavnosti v zaprtih prostorih priporočamo uporabo mask, kadar ni možno zagotoviti zadostne fizične razdalje. Upoštevajte splošna priporočila in tudi specifična priporočila, če ta obstajajo za

posamezno dejavnost, v kateri potekajo terenske vaje. Pri večdnevni terenskih vajah pri organizaciji prenočevanja upoštevajte usmeritve za nastanitve v turističnih objektih.⁹

Umetniške VSŠ: Smiselno se uporabljajo priporočila za te dejavnosti v skladu s trenutno epidemiološko situacijo.

Športna vzgoja: Študentom priporočamo športno dejavnost. Športna vzgoja naj poteka ob upoštevanju higienskih ukrepov; priporočamo spremljanje prisotnosti.

Delovanje VSŠ knjižnic: Priporočamo upoštevanje higienskih ukrepov za knjižnice.¹⁰

Upoštevajte splošna priporočila NIJZ za preprečevanje širjenja virusa, vključno z uporabo mask.

Predvidene prilagoditve izvedbe študija s 1. oktobrom 2020 še ne pomenijo spremembe obveznih sestavin študijskega programa (načina študija).

⁹ https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/higienska_priporocila_pri_izvajanju_turisticno-gostinske_dejavnosti_za_preprecevanje_sirjenja_okuzbe_s_sars-cov-2.pdf

¹⁰ <https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/knjiznice.pdf>

MOBILNOST

Številne tuje institucije so delno ali za celotno prihodnje študijsko leto odpovedale gostovanja in/ali izmenjave.

Pri odločitvi upoštevajte, da potovanja ostajajo omejena in da se seznam epidemiološko varnih držav hitro spreminja.

Upoštevajte tudi obvestila na spletni strani Ministrstva za zunanje zadeve; MZZ ne bo izvajalo organiziranih evakuacijskih prevozov in ni pristojno za pojasnjevanje vprašanj glede odrejanja karantene in vprašanj glede prehajanja meja / vstopa v državo.

V kolikor boste nadaljevali z mednarodnimi študijskimi aktivnostmi s potovanji, svetujemo, da poskrbite za zelo jasno in redno komunikacijo s študenti/kami in zaposlenimi pred potovanjem, tudi o pričakovanjih, obveznostih in odgovornostih vseh vključenih.

Priporočamo, da se za potrebe pomoči redno seznanjate o tem, kateri študentje in študentke so v tujini in tuji v Sloveniji, in svetujemo, da uporabljate ustrezne protokole.

Potovalni načrti se hitro spreminjajo. Svetujemo prilagoditve z uporabo ustreznih protokolov, ki vključujejo oceno tveganj, potovalna zavarovanja z ustreznim naborom kritij, upravljanje s tveganji in komunikacijske protokole.

OBVEŠČANJE IN KOMUNICIRANJE

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

Višje strokovne šole vprašanja glede prilagoditev ter s tem povezana vprašanja za ekipo NIJZ pošljete na Direktorat za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih.

Študenti in študentke se z vprašanji obrnite na svoje VSS in na svoje študentske predstavnike in predstavnice. Vprašanja iz pristojnosti ministrstva nam lahko posredujete preko ŠOS-a in drugih predstavniških teles.

NOVO: Obvestila, novice in informacije bomo objavljali na spletni strani:

<https://www.gov.si/podrocja/izobrazevanje-znanost-in-sport/visjesolsko-strokovno-izobrazevanje/>.

Priporočamo, da redno preverjate spletno stran, saj bomo za zmanjšanje okoljskega odtisa elektronsko pošiljali zgolj najbolj nujne dopise.

VIŠJE STROKOVNE ŠOLE

Višje strokovne šole ste odgovorne za redno, pravočasno, razumljivo ter dostopno komunikacijo, obveščanje in osveščanja vseh svojih študentov in zaposlenih. Priporočamo, da po potrebi vzpostavite ali dopolnite svoje komunikacijske protokole z zaposlenimi, s študenti, z ministrstvi.

Študente in zaposlene spodbujajte k odgovornemu ravnanju do sebe in bližnjih in k upoštevanju zaščitnih ukrepov v prostorih zavodov, knjižnicah, v študentskih domovih in v prostem času.

Prilagodite strateško komuniciranje potrebam različnih skupin javnosti, vključno z uporabo družbenih omrežij.

Pomembna je dobra uporabniška izkušnja (npr. dostopnost spletnih strani s poenostavitvijo struktur in funkcionalnosti ter jezikovne dostopnosti, strateška uporaba družbenih omrežij).

PRISTOJNOSTI DRUGIH RESORJEV

- Za razlago predpisov, sprejetih za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni COVID-19, so pristojna posamezna resorna ministrstva, skladno s področjem in/ali z vsebino predmetnega predpisa. Svetujemo, da se v primeru potreb po dodatnih in konkretnih pojasnilih obrnete neposredno nanje (in nas vključujete v korespondenco). Še vedno ostajamo na razpolago za pomoč, v kolikor boste potrebovali pomoč pri pridobivanju odgovorov drugih resorjev. Nabor predpisov je dostopen na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/aktualno>.
 - Izvajanje Odloka o odrejanju in izvajanju ukrepov za preprečitev širjenja nalezljive bolezni COVID-19 na mejnih prehodih na zunanji meji, na kontrolnih točkah na notranjih mejah in v notranjosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 112/20, 115/20, 120/20 in 121/20 – popr.) je v pristojnosti Ministrstva za notranje zadeve.
 - Informacije o omejitvah in ukrepih na mejah ob vstopu v Slovenijo so dostopne na: <https://www.gov.si teme/koronavirus-sars-cov-2/prehajanje-meja/>.
 - <https://www.policija.si/component/tags/tag/koronavirus>
 - <https://www.policija.si/kontakti/vprasanja-policiji-glede-covid-19>
 - <https://www.policija.si/nase-naloge/nadzor-drzavne-meje/prehajanje-drzavne-meje-med-epidemijo-zaradi-koronavirusa>
- V kolikor na zgornjih spletnih straneh ne najdete odgovora, se obrnite na pristojno Ministrstvo za notranje zadeve e-naslov: SOJ.MNZ@gov.si ali na Generalno policijsko upravo e-naslov: info.koronavirus@policija.si, T: 01/514 70 01.
- Karantenske odločbe, izvajanje in nadzor izvajanja karantenskih ukrepov so v pristojnosti Ministrstva za zdravje. Za informacije glede karantenskih odločb s področja višjega strokovnega šolstva se obrnite na e-naslov: karantena.mz@gov.si.
 - Za informacije glede varnosti potovanj priporočamo spletno strani Ministrstva za zunanje zadeve: <https://www.gov.si/podrocja/zunanje-zadeve/informacije-za-popotnike/>.
 - Z vprašanji glede delovnopравnih razmerij se obrnite na pristojno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, e-naslov: gp.mddsz@gov.si.